

LIETUVOS ALPINIZMO ČEMPIONATAS

ĮKOPIMO ATASKAITA

Yushan (Jade kalnas) 3952 m aukščiausia viršukalnė Taivanyje ir Rytų Azijoje (foto 1)
Foto V. Bukausko ir M. Šimaičio

Pirmą kartą Lietuvos vėliava pasiekė Yushan (Jade) viršūnę žiemos metu (foto 2)

Yushan (Jade kalnas) 玉山 3952 m

2014 metai

Bendrieji duomenys

Įkopimo data:	2013. 12. 25 žiemos sezonas
Klasė:	Techninė
Valstybė, kalnų rajonas:	Taivanas, Yushan kalnų grandinė, Centrinės kalnų grandinės dar vadinamos Chungyang Shamo dalis (Kinietiška: 中央山脈)
Viršūnės pavadinimas ir aukštis:	Yushan (Jade) Main Peak (玉山主峰) 3952 m. Aukščiausia Taivano ir Rytų Azijos viršukalnė
Dalyviai:	Vytautas Bukauskas (<i>Ostryj Tolbaček 3682 m, Ploskij Tolbaček 3085 m, Bezimianij 2885 m, Gamčen 2576 m, Tiatia 1819 m, Žima 1214 m, Island Peak 6189 m, Kilimandžaras 5895 m., Suphanas 4058 m, Araratas 5137 m., Damavendas 5671 m, Apo 2954 m., Ras Dašenas 4600 m., Mayonas 2462 m, Stanley / Margarita 5109 m., Mt. Rinjani 3700 m., Fudzijama 3776 m., Toubkal 4167 m., Iztaccíhuatl 5230 m., Tajamulko 4219 m</i>) Salomėja Jasinskaitė (<i>Elbrusas 5642 m., Kilimandžaras 5895 m., Suphanas 4058 m, Araratas 5137 m, Akonkagva 6962 m., Kosciuška 2228 m., Toubkal 4167 m, Iztaccíhuatl 5230 m., Pico de Orizaba 5700 m.</i>) Kęstutis Sakalauskas (<i>Kilimandžaras 5895 m., Suphanas 4058 m, Araratas 5137 m, Damavendas 5671 m, Apo 2954 m., Ras Dašenas 4600 m., Toubkal 4167 m, Fudzijama 3776 m.</i>) Rasa Sakalauskienė (<i>Kilimandžaras 5895 m., Suphanas 4058 m, Araratas 5137 m, Damavendas 5671 m, Apo 2954 m., Ras Dašenas 4600 m., Toubkal 4167 m, Fudzijama 3776 m.</i>) Aušra Šimaitienė (<i>Elbrus 5642 m., Kilimandžaras 5895 m. Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m.</i>) Marius Šimaitis (<i>Elbrus 5642 m., Araratas 5137 m, Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m.</i>) Džiugas Šimaitis (<i>Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m.</i>) Bartė Šimaitytė (<i>Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m.</i>)

Maršruto informacija

Maršruto pavadinimas ir sudėtingumo kategorija:

orientaciniai 2B (rus.), pirmą kartą Lietuvos vėliava, pirmą kartą žiemos metu

Vertikalus aukščio skirtumas, maršruto ilgis ir bendras statusas:

- maršruto pradžia **2608 m. aukštyje** (Yushan National Park Tataka visitor center 塔塔加遊客中心) **N 23°29.271' E 120°53.424'**,
- aukščių skirtumas **1884 m,**
- maršruto ilgis **11 km,**
- maršruto bendras statusas yra vidutinis **1:6.**
Prieš viršūnę paskutiniai 200 metrų labai statūs.

Atskirų techninių atkarpu ilgiai, charakteristika ir sudėtingumas:

- vasarą – uolinis,
- rudens - žiemos periodu: kombinuotas.

Nuo maršruto pradžios 2608 m aukštyje iki 2900 m maršrutas eina žoliniu šlaitu (foto). Po to takas įeina į mišką, kuris tęsiasi iki 3500 m. Po to iki viršūnės status uolinis maršrutas. Prieš viršūnę paskutiniai 200 metrų labai statūs ir apledėję (foto).

Maršruto būklės ir meteorologinių sąlygų aprašymas:

Gruodžio mėnesį orai Taivanyje paprastai būna vėsesni, bet stabilesni. Tinkamiausias laikas kelionėms kalnuose. Tačiau, kadangi tai sala tarp didelių vandenų, nėra gero oro garantijų ir šiuo metų laiku. Mūsų kopimo metu oro sąlygos buvo permainingos, arčiau viršūnės sudėtingos. Kopimo pradžioje, miško zonoje maršrutas geros būklės, trumpalaikis lietus, vėjas silpnas. Nuo nakvynės vietos **Paiyun Lodge (3402 m)** (玉山) sąlygos labai sudėtingos. Kelias savaites kalnuose stipriai lijo, stiptus vėjas, viršūnėje neigiamą temperatūrą keitė teigiama ir vėl neigiama. Visos uolos apledėjo. Didžioji dalis pasidengė labai kietu ir plonu (keli milimetrai) ledu. "Katės" nelaikė per jį einant. Rūkas ir debesys viršūnės lygyje. Kelias dienas iki mūsų kopimo dėl apledėjimo niekas nepakildavo aukščiau 3800 m. Tuose kraštuose yra įprasta kopti naktį, kad pamatyti saulėtekį viršūnėje. Dėl sudėtingų sąlygų (apledėjimas ir rūkas) nutarėme kopti šviesiu metu (saulė teka 06:30 val). Naktį pradėjo lyti. Kopimas buvo šlapias ir jeigu būtų nukritusi temperatūra ko gero neįmanomas. Tačiau lietus nutirpdė dalį plikledžio ir tai mums labai pagelbėjo. Tą rytą be mūsų grupės ir vieno lietuvių kilmės amerikiečio niekas neišdrįso kopti. Mes neturėjome pasirinkimo, nes leidimas kopti išduodamas konkrečiai dienai kurios negalima pakeisti. Tai specifika kuri gali labai komplikuoti kelionės planus.

Maršrute esamos įrangos saugumui užtikrinti ar kopimui palengvinti aprašymas:

Kopiant vasarą įpatingos įrangos nereikia. Pakanka lazdu ir batų tinkamų eiti akmenimis ir uolomis. Pavojingesnėse vietose, kur takas eina stačiu šlaitu yra **grandinės**. Vasaros ciklonų metu jos gelbėja, kad vėjo gūsis nenumestų nuo šlaito. Žiema sąlygos kitos. Reikia: **lazdu**, „**kačių**“ ir kartais **ledkirčio**, kad prasikirsti laiptukus lede arba užsikabinti už grandinės, nes jos kartais būna suledėjusios į storą ledinę virvę ir ranka nepatikima už tokios laikytis. Dar gali praversti **šalmas**, nes mums leidžiantis nuo viršaus pradėjo kristi atitirpę nuo uolų ledo gabalai. Pačioje pavojingiausioje griūtims vietoje *Fengkou* apie 3800 m. padarytas savotiškas keliasdešimt metrų ilgio „koridorius-narvas“ saugantis nuo akmenų ir ledų kritimo (foto).

Laikas, praleistas įkopime:

Gruodžio 24 d. kopimas iki nakvynės vietos **Paiyun Lodge (3402 m)**. Automobiliu atvykstame į **Yushan National Park Tataka Visitor Center (塔塔加遊客中心)** [N 23°29.271' E 120°53.424'](#) tel.:86-49-2702200, No.118, Taiping Rd., Tungfu Tsuen, Shinyi Shiang, Nantou, Taiwan 556, R.O.C. (**2608 m**). Paėjus asfaltuotu keliu truputi aukščiau yra policijos postas, kuriame reikia parodyti ir pažymėti leidimus kopti į kalną. Už keliasdešimt metrų yra

Yushan National Park direkcija, kuri dar karta patikrina šį leidimą ir apmokėjimą už nakvynę vienintelėje galimoje vietoje **Paiyun Lodge (玉山)**. Po to iki tikrojo maršruto pradžios *Trailhead at Tataga Saddle (2,620 m)* pora kilometrų asfaltuotu keliu. Nuo jo iki nakvynės vietos *Paiyun trobelės (玉山)* 8,5 km, 4 valandos.

Gruodžio 25 d. kopimas 2.4 km, 2 val. nuo nakvynės Paiyun Lodge (3402 m) iki viršūnės Yushan (Jade) Main Peak (玉山主峰) 3952 m. Grįžimas į stovyklą apie 1 val. Iš Paiyun lodge (3402m) iki Nac. Parko centro Tanaka (2600 m) 3 val. Viso 6 val. darbo.

Laikas praleistas įkopime:

Tatachia (2600 m) stovėjimo aikštelė -1 km, 30 min - Tataka (2608 m) 1.7 km, 40 min - maršruto pradžia Tataga Saddle (2620 m) -1.7 km, 50 min - Monroe Terrace (2,830 m) -35 min- maršruto pradžia į Front Peak (2870 m) -2.2 km , 45 minutes – apžvalginė terasa Observation Plateform West Peak (3040 m)- 2.4 km, 40 min - Grand Precipice (3,190 m)- 1.2 km, 50 min - Paiyun Lodge (3,402 m)- 0.7 km, 30 min - kryžkelė į South Peak (3560 m)- 1.3 km, 90 min - kryžkelė į North Peak (3880 m)- 200 m, 30 min- Yushan (Jade) Main Peak (3952 m) -2.4 km , 60 minutes - Paiyun Lodge (3402 m)- 8.5 km, 180 minutes -Tataga Saddle (2620 m) -2.7 km, 60 min -Tatachia stovėjimo aikštelė.

- **Gruodžio 24 d. kopimas pradėtas 08:00 val. ryte, įkopta iki nakvynės vietos Paiyun lodge per 6 val, 13:00 val.**
- **Gruodžio 25 d. kopimas pradėtas iš Paiyun lodge 07:00 val. ryte, įkopta per 2 val. į **Yushan (Jade) Main Peak** viršūnę 09:00 val,**
- **Nusileidimas-5 val. 16:00 val.(Saulė leidžiasi 17:15 val.)**

Nakvynių skaičius, vietos ir sąlygos:

Yra tik viena vieta nakvynei kopiant į Yushan. Tai **Paiyun lodge 3402m**. Ši vieta reglamentuota. Kopimui **reikia gauti leidimą**. Ji gavus nakvynės vieta gaunama automatiškai. Yra **90** miegamų vietų. Lodžė iš išorės atrodo moderniai. 2013 vasara baigta modernizacija. Bet ji pastatyta iš betono ir metalo, todėl viduje **labai drėgna ir šalta**. Nėra jokios šildymo sistemos. Būtina turėti gerą miegmaišį. Galima tai išsinuomoti vietoje (kaina), bet reikia susitarti iš anksto. Problema kalba. Ten viskas kinietiška. Pagelbėjo tautiečiai gyvenantys, dirbantys ir studijuojantys Taivanyje: *Kęstutis Bruzga, Irena Marazaitė Lin, Aurelijus Vijūnas, Laura Lygaiytė*.

Pagalba iš šalies:

Kopiant į kalną pagalba iš šalies nebūtina. Turint kalnų patirties gido nereikia. Nakvynės vietos reklamentuotos įstatymiškai, nes kalnas yra Nacionaliniame Parke. Paiyun Lodge galima išsinuomoti miegmaišius ir gauti maisto, bet reikia susitarti iš anksto. Problema yra **kinų kalba**. Vietiniai beveik nešneka angliškai. Kartais tenka kai ką aiškintis. Kartais pasitaiko žmogus žinantis angliškai ir taip išsprendžia. Galima mobiliame turėti vertėją. Viešbučiuose vietiniai naudojami centralizuota vertėjų paslauga.

Įkopimo eiga

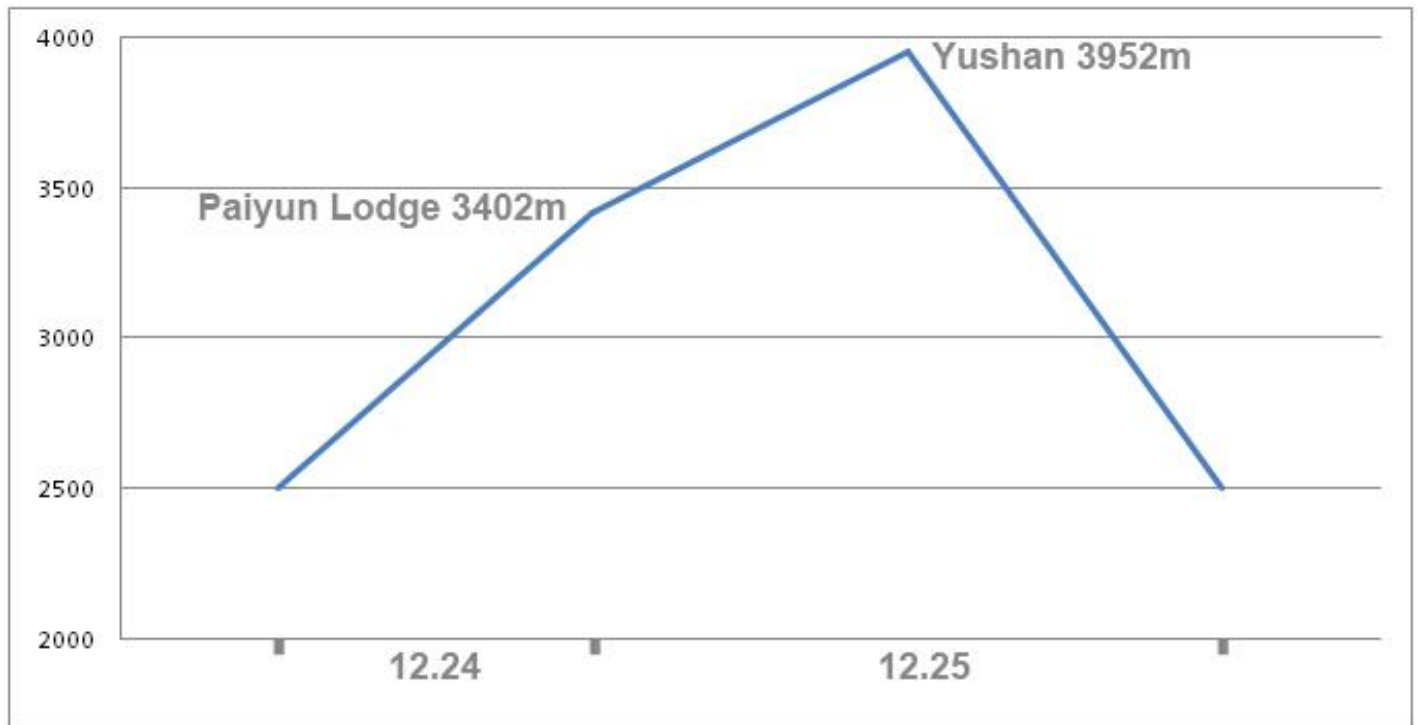
Aklimatizacija ir/arba
treniruočių įkopimai:

Įkopimo eiga:

Data	Atkarpa	Metereologinės sąlygos, pastabos
12.24.2013	Tatachia 2600 m – Tataga Saddle 2620 m – Paiyun Lodge 3402 m	Geros, nedidelis debesuotumas. Oro temperatūra nakvynės vietoje + 5C.
12.25.2013	Paiyun Lodge 3402 m - Yushan (Jade) Main Peak 3952 m - Tataga Saddle 2620 m – Tatachia 2600 m	Sudėtingos. Didelis debesuotumas, lietus, vėjas. Nuo kryžkelė į South Peak (3560 m) didelis uolų apledėjimas. Ledas dengiantis uolas labai ponas todėl „katės“ nepadeda. Oro temperatūra viršūnėje apie +1C.

Įkopimo aukščio grafikas:

(Pavyzdys. Naudoti pagal aplinkybes.)

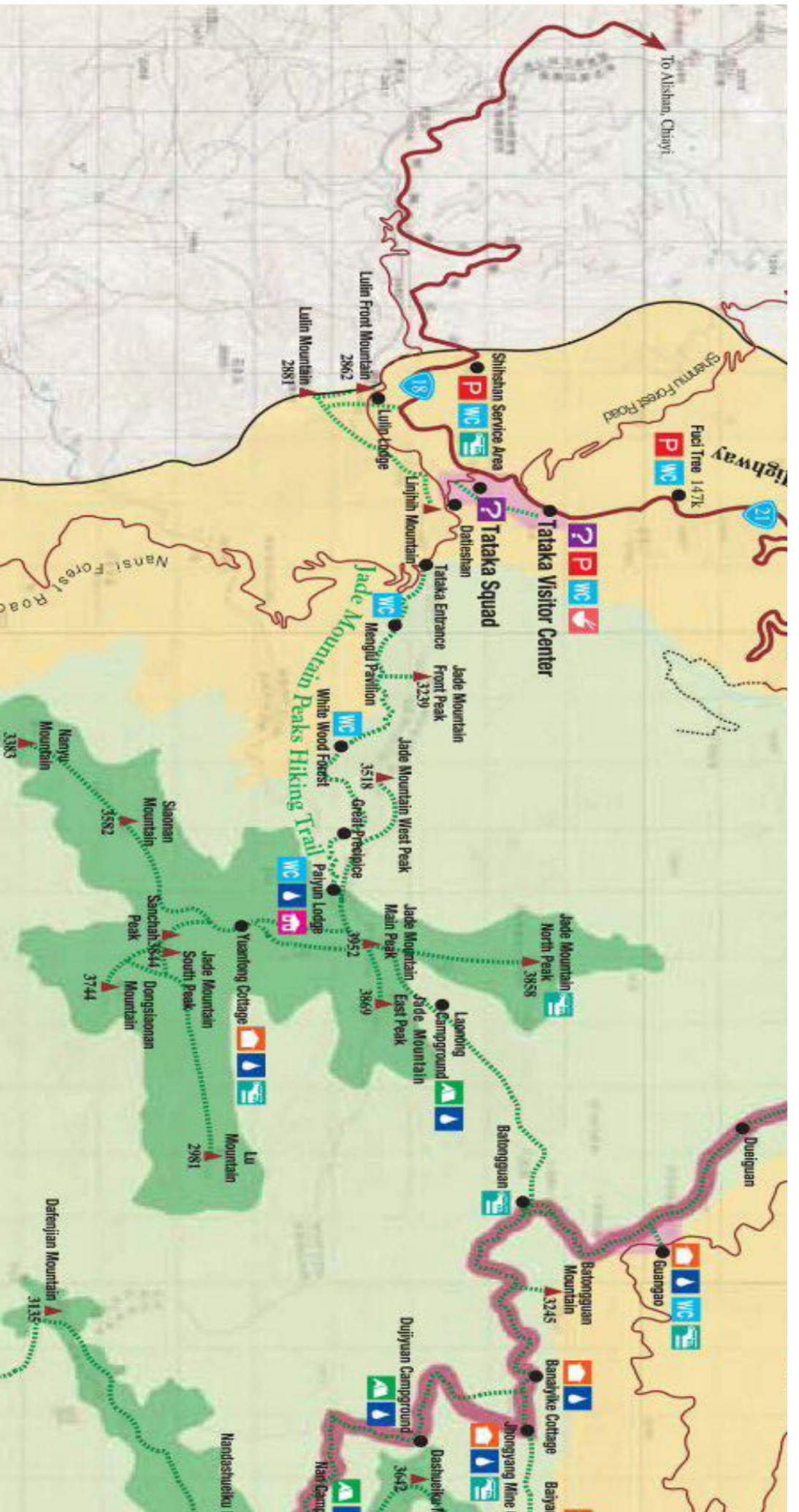
Nuotraukos ir schemos

Kalnų rajono žemėlapis

(šaltinis: internetas)

Yushan (Jade) Main Peak (玉山主峰) 3952 m. yra Yushan kalnų grandinėje, kuri yra Centrinės kalnų grandinės dar vadinamos Chungyang Shamo dalyje (Kinietišškai: 中央山脈)

Prie kalno galima privažiuoti iš **Taipei Station 台北站 (High Speed Rail station)** super greitu traukiniu (apie 1:25 val, 300 km, kaina NT\$ 1180, 100 Lt) <http://www5.thsrc.com.tw/en/> į **Chiayi**. Iš ten mes nuomojomės automobilį, bet galima TAXI arba autobusu iki **Yushan National Park Tataka Visitor Center (塔塔加遊客中心) N 23°29.271' E 120°53.424'** Atstumas 90 km., laikas apie 2 val. Kelias eina į kalnus serpentinu. Reikia įgūdžių vairuojant. Vietiniai mėgsta lenkti „aklame“ posūkyje išvažiuodami į priešpriešinę juostą. Yra ant kelio nukritusių akmenų. Galimos nuošliaužos. Tačiau didžioji problema gauti automobilį nuomai. **Lietuvoje išduotos teisės nepripažystamos.**

Viršūnės nuotrauka su pažymėtu maršrutu

Yushan (Jade kalnas) vasaros metu (šaltinis: internetas)

Maršruto profilio schema ir maršruto schema UIAA simboliais

Kolimo schema ant sienos Paiyun Lodge 3402 m , [Yushan](#), 2013.12.24 (foto 3 V. Bukausko)

Techniškai sudėtingų atkarpų nuotraukos

Maršrutas pažymėtas, bet po ledu ir sniegu nevisuomet matomas optimalus kelias ypač esant rūkui arba dideliam debesuotumui. Yra labai stačių, beveik vertikalių vietų (foto 4 V. Bukausko)
(foto 5 R. Sakalauskiénės)

..... iki viršūnės apledėjęs uolinis maršrutas R. Sakalauskienės foto (6, 7) 2013 gruodžio 25 d.

Fengkou-labai pavojingas lavininis šlaitas pridengtas "narvu".R.Sakalauskiénės foto(8,9)2013 gruodžio 25 d.

Taip atrodantys kalnai labai fotogeniški, bet mažai džiugina kai reikia į juos kopti (foto 10 R. Sakalauskienės)

Yushan pūgoje

(šaltinis: internetas)

Yushan 3952 m – pirmą kartą aprašė kinu keliaujantis rašytojas *Yu Yung-ho* 1697 m. Jis kalnui davė nefrito epitetą. Nes jis matomas iš toli, bet nepasiekiamas. Čia gyvenantys *Bunun aborigenai* kalną vadino Tongku Saveq (*Šventovė*). **1896 m** japonai aprašė pirmą įkopimą. Japonų kolonializmo metu tai buvo aukščiausias kalnas imperijoje; 176 m aukštesnis už Fudzijamą. 1897 m pervadintas į **Niitakayamą** (naujas aukštas kalnas). Jo pavadinimas buvo kodas atakuoti *Perl Harborą* („ Įlipk į Niitakayamą,,). 2009 metais pagrindinė viršūnė įtraukta į 7 Pasaulio gamtos stebuklų sąrašą. Taivanyje yra 180 kalnų virš 3000 metrų. Pirmieji lietuviai įkopė į šį kalną 2010 m. liepo 2 d. Tai buvo Taivanyje gyvenantys **Irena Marazaitė Lin** ir **Aurelijus Vijūnas**.

Nuotrauka su dalyviais ant viršūnės arba maršruto pabaigoje

2013.12. 25 09:00 val. **Pirmą kartą** Lietuvos vėliava pasiekė Yushan (Jade) viršūnę **žiemos metu**.
Viršūnėje: Vytautas Bukauskas. (M. Šimaičio foto 11)

Viršūnėje: Salomėja Jasinskaitė, Marius Šimaitis ir Kęstutis Sakalauskas. (R. Sakalauskiėnės foto 12)

Aušra Šimaitienė, Džiugas Šimaitis ir Bartė Šimaitytė pasiekė 3800 m aukštį. Foto 13 A. Šimaitienės.

Grupė į **aukščiausią Taivano ir Rytų Azijos viršukalnę** maršruto pradžioje 2600 m aukštyje (iš kaitės į dešinę) : Vytautas Bukauskas, Salomėja Jasinskaitė, Rasa Sakalauskienė, Aušra Šimaitienė, Marius Šimaitis, Džiugas Šimaitis, Bartė Šimaitytė.(Foto 14 Kęstučio Sakalausko 2013.12.24.)

Pastabos

Aklimatizacija ir treniruočių įkopimai

Aklimatizacija nėra labai būtina, nes dėl vešlios augmenijos augančios iki 3600 m virš jūros lygio deguonies pagalvė yra aukšta. Aklimatizacija daryti Taivanyje yra sudėtinga dėl biurokratinių kliūčių. Iš anksto reikia gauti leidimus ne tik kopimams, bet ir trekingams. Tai užima laiko. Be to negalima keisti numatytos trekingo ar kopimo dienos, net dėl nepalankių oro sąlygų. Patarčiau praplėsti geografiją ir įkopti į aukščiausią Pietų Korėjos kalną **Hallasan 1950 m (한라산)** esantį Jeju saloje. Žiemą čia pasijusite kaip Laplandijoje, nors sala yra Šiaurės Afrikos (Tuniso) lygyje.

Hallasan 1950 m yra aukščiausias kalnas Pietų Korėjoje. (Foto 15, 16 V. Bukausko 2013.12.31.)

Maršruto saugumas

Maršrutas saugus politiškai. Taivas ir Pietų Korėja yra saugios šalys. Kopimo saugumas labai priklauso nuo oro sąlygų. Taivas nedidelė sala apsupta didelių vandens plotų, todėl orai čia labai permainingi. Vasara ją aplanko galingi ciklonai. Galimos nuošliaušos ir akmenų griūtys. Žiema sausesnis metų laikas, bet lietaus pakanka, kuris kalnuose virsta sniegu ir ledu. Kopimo saugumu labai rūpinasi tam skirtos tarybos, kurios esant blogesniai orui gali uždrausti tolesni keliavimą. Jeigu bus apledėjimas bus reikalaujama, kad turėtumėt „kates“ ir ledkirtį. Be jų gali neleisti kopti. Kopimo diena, nurodyta leidime neperkeliama. Turite būti viskam pasiruošę, nes kito šanso neturėsite. Kalnuose gali būti ne daugiau žmonių nei yra nakvynės vietų kalnų nameliuose. Palapinės draudžiamos, nes jos neapsaugotų nuo didesnių stichijų. Atvira ugnis draudžiama.

Nepalnkios oro sąlygos yra dažnas reiškinys Taivano kalnuose (Foto 17, 18 V. Bukausko 2013.12.24.)

Taivaniečiai labai rūpinasi kalnų maršrutų saugumu. Gamta pastoviai tai išbando.
(Foto 19 V. Bukausko 2013.12.24.)

Apledėjimas (Foto 20 Kęstučio Sakalausko 2013.12.25.)

Įkopimo taktika, panaudota įranga ir kopimo technika

Taktika pradžioje priklauso nuo vietos kelionių į kalnus taisyklių. Būtinai bus viena nakvynė **Paiyun Lodge 3402 m.** Nebūtina išeiti į viršūnę naktį. Galima ir šviesoje, bet jeigu neturėsite užsirezervavę antros nakvynės Paiyun Lodge nelabai vėlai, nes turėsite po viršūnės pasiekti maršruto pradžią Tatachia 2600 m bent jau šviesoje. Po to pora kilometrų asfalto iki **Tataka visitor center**, kur automobilių aikštelė. Viso nuo viršūnės užtruksite apie 5 valandas. Keliaujant žiemą reikia turėti savo inventorių: gerus batus, „kates“, lazdas, ledkirtį. Virvė gali būti, bet nėra būtina.

Rekomendacijos

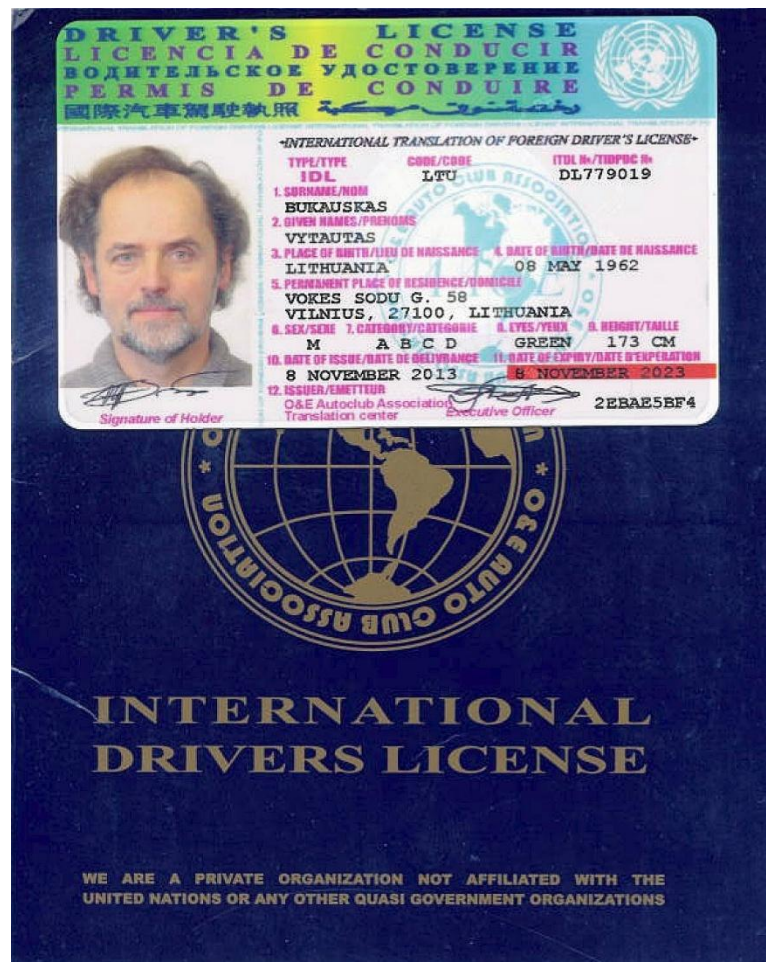
Leidimams gauti reikia eiti per šį puslapį: <http://mountain.ysnp.gov.tw/english/index.aspx>
Jei bus neaiškumu, kaip su ta sistema apsieiti, gali skambinti angliškai kalbančiam *Mr. Chen*, tel. +886 49-2773121

Reikia turėti pagalbinką galintį padėti susikalbėti/susirašyti **kinietiškai**.

Taivanyje gyvena lietuvių, kurie galėtų kažkiek padėti ir pakonsultuoti.

Reikia vežtis savo kalnų įrangą. Nuoma neįmanoma. Galima tik pirkti naują.

Norint išsinuomoti automobilį reikia turėti **tarptautinį vairuotojo pažymėjimą**.

El. paštas: bukauskasy@yahoo.com
Mob. tel. 8-687-33303

1000 Taivano dolerių kupiūroje pavaizduotas Yushan kalnas

Bibliografija

Ligita Valonytė ("Lietuvos rytas") 2014-01-13 <http://www.lrytas.lt/gyvenimo-budas/keliones-ir-poilsis/taivano-ir-pietu-korejos-kalnuose-pasakiski-vaizdai.htm>

Bukauskas, Vytautas. Pietų Korėja - Taivanas 66 min./video filmas /2014, gegužės 08./asmeninis archyvas/

**PIETŲ KORĖJA
TAIVANAS**

Kelionės dalyviai:
Vytautas Bukauskas
Salomėja Jasinskaitė
Kęstutis Sakalauskas
Rasa Sakalauskienė
Aušra Šimaitienė
Marius Šimaitis
Džiugas Šimaitis
Eartė Šimaitytė

Kelionės vadovas - Vytautas Bukauskas
Operatorius - Vytautas Bukauskas
Montažas - SpotMouse

Yushan 3952 m
aukščiausias kalnas Taivanyje

Hallasan ugnikalnis 1950 m
aukščiausias kalnas Pietų Korėjoje

2013.12.21 - 2014.01.04

Taivanas ir Pietų Korėja

Lithuanian Expedition

DVD

Toroko Gorge